

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

zo 14. januára 2010*

Vo veci C-226/08,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Verwaltungsgericht Oldenburg (Nemecko) z 13. mája 2008 a doručený Súdnemu dvoru 26. mája 2008, ktorý súvisí s konaním:

Stadt Papenburg

proti

Spolkovej republike Nemecko,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory J.-C. Bonichot, vykonávajúci funkciu predsedu druhej komory, sudcovia C. W. A. Timmermans, K. Schiemann, P. Kūris a L. Bay Larsen (spravodajca),

* Jazyk konania: nemčina.

generálna advokátka: E. Sharpston,
tajomník: K. Malacek, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 26. marca 2009,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Stadt Papenburg, v zastúpení: K. Fűßer, Rechtsanwalt,

— Spolková republika Nemecko, v zastúpení: W. Ewer, Rechtsanwalt,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: B. Eggers a D. Recchia, splnomocnené zástupkyne,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 9. júla 2009,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 2 ods. 3, článku 4 ods. 2 a článku 6 ods. 3 a 4 smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, s. 7; Mim. vyd. 03/012, s. 284), zmenenej a doplnenej smernicou Rady 2006/105/ES z 20. novembra 2006 (Ú. v. EÚ L 363, s. 368, ďalej len „smernica o ochrane biotopov“).

- 2 Tento návrh bol predložený v rámci sporu medzi Stadt Papenburg (mesto Papenburg) a Spolkovou republikou Nemecko v súvislosti s očakávaným súhlasom tohto členského štátu s návrhom zoznamu lokalít európskeho významu (ďalej len „LEV“), ktorý vypracovala Komisia Európskych spoločností a ktorý zahŕňa lokalitu pozdĺž toku rieky Emža, ktorá patrí do katastrálneho územia tohto mesta.

Právny rámec

Právo Spoločenstva

3 Článok 2 ods. 3 smernice o ochrane biotopov znie takto:

„Opatrenia prijaté podľa tejto smernice berú do úvahy hospodárske, sociálne a kultúrne požiadavky a regionálne a miestne charakteristiky.“

4 Podľa článku 3 ods. 1 smernice o ochrane biotopov „sa vytvorí súvislá európska ekologická sústava osobitných chránených území pod názvom ‚Natura 2000‘. Táto sústava, pozostávajúca z lokalít, v ktorých sa vyskytujú typy prirodzených biotopov uvedených v prílohe I a prirodzené biotopy druhov uvedené v prílohe II, umožní udržanie typov prirodzených biotopov a biotopov druhov a v prípade potreby obnovenie priaznivého stavu ochrany v ich prirodzenom rozsahu“.

5 Článok 4 ods. 1 a 2 tejto smernice stanovuje:

„1. Na základe kritérií stanovených v prílohe III (etapa 1) a príslušných vedeckých informácií každý členský štát navrhne zoznam lokalít uvádzajúci, ktoré typy prirodzených biotopov v prílohe I a ktoré druhy v prílohe II, ktoré sú udomácnené na jeho území, sa v týchto lokalitách nachádzajú. ...

Tento zoznam sa predloží Komisii do troch rokov od oznámenia tejto smernice, spolu s informáciami o každej lokalite. ...

2. Na základe kritérií stanovených v prílohe III (etapa 2) a v rámci ktoréhokoľvek z deviatich biogeografických regiónov uvedených v článku 1 písm. c) bode iii) a tiež celého územia uvedeného v článku 2 ods. 1 zriadi Komisia po dohode s každým členským štátom návrh zoznamu lokalít európskeho významu, navrhnutých členskými štátmi, uvádzajúci tie lokality, v ktorých sa vyskytuje jeden alebo viac typov prioritných prirodzených biotopov alebo prioritných druhov.

Členské štáty, ktorých lokality s výskytom jedného alebo viacerých typov prioritných prirodzených biotopov a prioritných druhov predstavujú viac ako 5 % celkovej rozlohy ich štátneho územia, môžu po dohode s Komisiou požadovať, aby sa kritériá uvedené v prílohe III (etapa 2) pri výbere všetkých lokalít európskeho významu uplatňovali na ich území pružnejšie.

Zoznam lokalít vybraných ako lokality európskeho významu... prijme Komisia v súlade s postupom stanoveným v článku 21“.

- 6 Príloha III v etape 2 tejto prílohy s názvom „Hodnotenie európskeho významu tých lokalít, ktoré sú uvedené v národných zoznamoch“ uvádza:

„1. Všetky lokality označené členskými štátmi v etape 1 ako lokality s prioritnými typmi prirodzených biotopov a/alebo prioritnými druhmi sa budú považovať za lokality európskeho významu.

2. Hodnotenie významu ďalších lokalít uvedených v zoznamoch členských štátov pre spoločstvo, t. j. podiel na zachovaní alebo obnovení typov prirodzených biotopov uvedených v prílohe I alebo druhov uvedených v prílohe II v priaznivom stave ochrany a/alebo na koherencii sústavy Natura 2000, bude zohľadňovať nasledujúce kritériá:

- a) relatívny význam lokality na národnej úrovni;

- b) geografickú situáciu v lokalite vo vzťahu k migračným trasám druhov v prílohe II, a to, či je lokalita súčasťou súvislého ekosystému rozkladajúceho sa na oboch stranách jednej alebo viacerých interných hraníc spoločstva;

- c) celkovú plochu lokality;

- d) počet typov prirodzených biotopov uvedených v prílohe I a druhov uvedených v prílohe II, existujúcich v danej lokalite;

- e) celkovú ekologickú hodnotu lokality pre príslušné biogeografické regióny a/alebo pre celé územie uvedené v článku 2, čo sa týka charakteristických alebo unikátnych aspektov jeho prvkov a spôsobu, akým sú tieto prvky kombinované.“

7 Článok 6 ods. 2 až 4 smernice o ochrane biotopov stanovuje:

„2. Členské štáty podniknú primerané kroky, aby sa na osobitne chránených územiach predišlo poškodeniu prirodzených biotopov a biotopov druhov, ako aj rušeniu druhov, pre ktoré boli územia označené za chránené, pokiaľ by takéto rušenie bolo podstatné vo vzťahu k cieľom tejto smernice.

3. Akýkoľvek plán alebo projekt, ktorý priamo nesúvisí so správou lokality alebo nie je potrebný pre ňu, ale môže pravdepodobne významne ovplyvniť túto lokalitu, či už samotne, alebo v spojení s inými plánmi alebo projektmi, podlieha primeranému odhadu jeho dosahov na danú lokalitu z hľadiska cieľov ochrany lokality. Na základe výsledkov zhodnotenia dosahov na lokalitu a podľa ustanovení odseku 4 príslušné vnútroštátne orgány súhlasia s plánom alebo projektom iba po presvedčení sa, že nepriaznivo neovplyvní integritu príslušnej lokality, a v prípade potreby po získaní stanoviska verejnosti.

4. Ak sa aj napriek negatívnemu odhadu dosahov na lokalitu a pri neexistencii alternatívnych riešení plán alebo projekt musí realizovať z dôvodov vyššieho verejného záujmu, vrátane záujmov sociálnej a ekonomickej povahy, členský štát prijme všetky kompenzačné opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, že celková koherencia sústavy Natura 2000 bude ochránená. O prijatých kompenzačných opatreniach informuje Komisiu.

Ak sa v príslušnej lokalite vyskytuje prioritný biotop a/alebo prioritný druh, jediné dôvody, ktoré môžu prichádzať do úvahy, sú tie, ktoré sa týkajú zdravia alebo bezpečnosti ľudí, priaznivých dôsledkov primárneho významu na životné prostredie alebo tiež stanoviska Komisie k ďalším nevyhnutným dôvodom vyššieho verejného záujmu.“

Vnútroštátne právo

- 8 Článok 28 ods. 2 ústavy (Grundgesetz) znie takto:

„Obciam musí byť v medziach stanovených zákonom zaručené právo upravovať všetky miestne záležitosti na vlastnú zodpovednosť. Aj združenia obcí majú v medziach svojej pôsobnosti stanovenej zákonom právo na samosprávu v súlade so zákonom. Záruka samosprávy sa vzťahuje aj na základy ich finančnej nezávislosti, najmä na právo obcí zabezpečiť si vlastné finančné zdroje a stanoviť sadzbu dane v závislosti od ekonomického potenciálu daňovníkov.“

- 9 Vnútroštátny súd uvedené ustanovenie vykladá tým spôsobom, že komunálne právo na samosprávu zaručené obciam ústavou im priznáva právo zohľadniť svoje záujmy, pokiaľ opatrenia presahujúce hranice územia obce trvale ovplyvnia rozvoj obce alebo trvale narušia dostatočne konkrétne a pevne stanovené plány obce. To platí aj pre opatrenia mimo územia obce, pokiaľ obec môže byť očividne osobitne dotknutá.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 10 Stadt Papenburg je prístavným mestom v spolkovej krajine Dolné Sasko, ktoré leží na rieke Emža a v ktorom sa nachádza lodenica.
- 11 Na to, aby sa loď s ponorom 7,3 metra mohla plaviť medzi lodenicou a Severným morom, musí byť Emža prehĺbená pomocou „nevyhnutných prác na prehlbovaní“. Rozhodnutím z 31. mája 1994, ktoré vydal Wasser- und Schifffahrtsdirektion Nordwest (Riaditeľstvo pre vodnú plavbu a navigáciu na Severozápade), dostali Stadt Papenburg, Landkreis Emsland a Wasser- und Schifffahrtsamt Emden (Okresný úrad pre lodnú

plavbu a navigáciu v Emdene) povolenie v prípade potreby vykonať prehlbenie koryta tejto rieky. Uvedené rozhodnutie je právoplatné a podľa nemeckého práva zároveň stanovuje, že budúce „nevyhnutné práce na prehlbovaní“ sa považujú za povolené.

- 12 Dňa 17. februára 2006 Spolková republika Nemecko oznámila Komisii, že časti Emže v smere prúdu rieky, patriace do obecného územia Stadt Papenburg, pod názvom „Unterems a Außenems“ (Dolná Emža a Vonkajšia Emža), môžu byť zaradené ako možné LEV v zmysle smernice o ochrane biotopov.
- 13 Komisia zapísala tieto časti Emže do návrhu zoznamu LEV. V tejto súvislosti požiadala podľa článku 4 ods. 2 prvého pododseku smernice o ochrane biotopov Spolkovú republiku Nemecko o udelenie súhlasu.
- 14 Dňa 20. februára 2008 Stadt Papenburg podal na Verwaltungsgericht Oldenburg žalobu s návrhom zakázať Spolkovej republike Nemecko udeliť súhlas. Uviedol, že súhlas zo strany tohto členského štátu by zasiahol do komunálneho práva na samosprávu priznaného mestu nemeckým ústavným právom.
- 15 Podľa Stadt Papenburg jeho plány a investície, ako aj hospodársky rozvoj ako prístavného mesta s lodenicou závisia od možnosti zabezpečiť veľkým lodiam aj naďalej splavnosť Emže. Obáva sa, aby v prípade zápisu Unterems a Außenems do zoznamu LEV nevyhnutné práce na prehlbovaní plánované s týmto cieľom nepodliehali v budúcnosti povinne a v každom jednotlivom prípade posúdeniu upravenému v článku 6 ods. 3 a 4 smernice o ochrane biotopov.

- 16 Spolková republika Nemecko navrhuje žalobu zamietnuť. Tvrdí, že zohľadnenie záujmov, na ktoré sa odvoláva Stadt Papenburg v rámci rozhodnutia o udelení súhlasu sporného vo veci samej, by porušilo právo Spoločenstva. Podľa článku 4 ods. 2 prvého pododseku smernice o ochrane biotopov členský štát môže z tohto hľadiska prijať rozhodnutie len na základe environmentálnych kritérií.
- 17 Uznesením z 31. marca 2008, ktoré nadobudlo právoplatnosť, Verwaltungsgericht Oldenburg vyhovel návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý podal Stadt Papenburg, a zakázal Spolkovej republike Nemecko udeliť súhlas predtým, než sa rozhodne o žalobe.
- 18 Za týchto podmienok sa Verwaltungsgericht Oldenburg rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Umožňuje článok 4 ods. 2 prvý pododsek [smernice o ochrane biotopov] členskému štátu odmietnuť udelenie súhlasu s návrhom zoznamu lokalít európskeho významu, ktorý vypracovala Komisia, v súvislosti s jednou alebo viacerými lokalitami z iných dôvodov než z dôvodov ochrany životného prostredia?
2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku, patria k takýmto dôvodom aj záujmy obcí a združení obcí, najmä ich plány, plány rozvoja a iné záujmy týkajúce sa ďalšieho rozvoja ich oblasti?
3. V prípade kladnej odpovede na prvú a druhú otázku: vyžaduje vôbec tretie odôvodnenie alebo článok 2 ods. 3 [smernice o ochrane biotopov], alebo iné

požiadavky práva Spoločenstva, aby členské štáty alebo Komisia pri udelení súhlasu a pri vypracovaní zoznamu lokalít európskeho významu zohľadnili takéto dôvody?

4. V prípade kladnej odpovede na tretiu otázku: po finálnom vypracovaní zoznamu môže z hľadiska práva Spoločenstva obec, dotknutá zoznamom, v súdnom konaní uplatňovať, že zoznam porušuje právo Spoločenstva, lebo jej záujmy neboli zohľadnené, resp. sa zohľadnili nedostatočne?

5. Majú neustále uskutočňované prevádzkové práce v plavebnom kanáli ústí riek, ktoré boli právoplatne povolené podľa vnútroštátneho práva ešte pred uplynutím lehoty na prebratie [smernice o ochrane biotopov], podliehať podľa článku 6 ods. 3 a 4 tejto smernice zhodnoteniu dosahov na lokalitu, ak práce pokračujú aj po zapísaní lokality do zoznamu lokalít európskeho významu?“

O návrhu týkajúcom sa opätovného otvorenia ústnej časti konania

19 Podaním doručeným do kancelárie Súdneho dvora 17. septembra 2009 Stadt Papenburg navrhol, aby Súdny dvor nariadil opätovné otvorenie ústnej časti konania podľa článku 61 rokovacieho poriadku.

20 Stadt Papenburg v odôvodnení žiadosti uvádza, že v návrhoch generálna advokátka Súdneho dvora navrhla odpoveď na piatu prejudiciálnu otázku, ktorá vychádza z opisu skutkových okolností, ktorý by Súdny dvor mohol uviesť do omylu. Stadt Papenburg osobitne zdôrazňuje, že na rozdiel od chápania generálnej advokátky rozhodnutie o povolení prác z 31. mája 1994 vydané Wasser- und Schifffahrtsdirektion Nordwest, na základe ktorého Stadt Papenburg, Landkreis Emsland a Wasser- und Schifffahrtsamt Emden dostali povolenie v prípade potreby vykonať práce na prehĺbení koryta Emže, nie

je prvým rozhodnutím tohto druhu, ktoré sa týka splavnosti Emže. Navyše sa nemožno domnievať, že Emža je riekou, ktorá v prirodzenom stave umožňuje plavbu lodí s ponorom od 6,3 metra. Takýto stav sa dosiahol vďaka predchádzajúcim povoleným prehĺbeniam koryta. Napokon Stadt Papenburg napáda aj tvrdenia generálnej advokátky uvedené v súvislosti s jej odpoveďou na prvú otázku.

- 21 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že Súdny dvor môže bez návrhu, na návrh generálneho advokáta alebo tiež na návrh účastníkov konania nariadiť opätovné otvorenie ústnej časti konania v súlade s článkom 61 svojho rokovacieho poriadku, ak usúdi, že nemá dostatok informácií, alebo že vec má byť rozhodnutá na základe tvrdenia, ku ktorému sa účastníci konania nevyjadrili (pozri najmä rozsudok z 26. júna 2008, Burda, C-284/06, Zb. s. I-4571, bod 37, ako aj z 8. septembra 2009, Liga Portuguesa de Futebol Profissional a Bwin International, C-42/07, Zb. s. I-7633, bod 31).
- 22 Z daného prípadu vyplýva, že Stadt Papenburg svojimi tvrdeniami v podstate uplatňuje, že na jednej strane niektoré skutkové okolnosti, o ktoré sa opiera analýza generálnej advokátky, sú nepresné a že na druhej strane je jej stanovisko týkajúce sa výkladu článku 4 ods. 2 prvého pododseku smernice o ochrane biotopov chybné.
- 23 Pokiaľ ide o prvý bod, treba pripomenúť, že podľa článku 234 ES, ktorý vychádza zo zreteľného rozdelenia právomocí medzi vnútroštátne súdy a Súdny dvor, posledný uvedený je oprávnený rozhodovať výlučne o otázkach, ktoré sa týkajú výkladu alebo platnosti ustanovení Spoločenstva na základe skutkového stavu opísaného vnútroštátnym súdom (pozri najmä rozsudky zo 16. marca 1978, Oehlschläger, 104/77, Zb. s. 791, bod 4, ako aj zo 16. septembra 1999, WWF a i., C-435/97, Zb. s. I-5613, bod 31), a tento skutkový stav v spojení s právnymi poznatkami predloženými vnútroštátnym súdom umožní Súdnemu dvoru užitočne odpovedať na otázky, ktoré sú mu položené (pozri v tomto zmysle najmä rozsudok z 11. septembra 2008, Eckelkamp a i., C-11/07, Zb. s. I-6845, bod 28).

- 24 Treba konštatovať, že rozhodnutie vnútroštátneho súdu obsahuje všetky potrebné informácie na to, aby Súdny dvor mohol užitočne odpovedať na otázky, ktoré sú mu položené, a predovšetkým na prvú otázku.
- 25 Pokiaľ ide o druhý bod, stačí konštatovať, že žiadosť Stadt Papenburg neobsahuje nijaké skutočnosti odôvodňujúce užitočnosť alebo potrebu opätovného otvorenia ústnej časti konania.
- 26 Z tohto dôvodu Súdny dvor po vypočutí generálnej advokátky rozhodol, že nie je potrebné nariadiť opätovné otvorenie ústnej časti konania.

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 27 Treba pripomenúť, že článok 4 ods. 2 prvý pododsek smernice o ochrane biotopov stanovuje, že na základe kritérií uvedených v prílohe III etape 2 tejto smernice vypracuje Komisia po dohode s každým členským štátom návrh zoznamu LEV pre každý z biogeografických regiónov uvedených v článku 1 písm. c) bod iii) tejto smernice vychádzajúci zo zoznamov predložených členskými štátmi.
- 28 Príloha III smernice o ochrane biotopov, ktorá upravuje kritériá výberu lokalít prichádzajúcich do úvahy ako LEV a označujúcich sa ako osobitne chránené územia v súvislosti s etapou 2 obsiahnutou v tejto prílohe, uvádza kritériá hodnotenia európskeho významu tých lokalít, ktoré sú uvedené v národných zoznamoch.

- 29 Tieto kritériá hodnotenia teda boli definované s ohľadom na cieľ ochrany prirodzených biotopov alebo voľne žijúcich živočíchov a rastlín uvedený v prílohe I alebo prílohe II smernice o ochrane biotopov, ako aj s ohľadom na cieľ koherencie sústavy Natura 2000, t. j. európskej ekologickej sústavy osobitne chránených území uvedenej v článku 3 ods. 1 smernice o ochrane biotopov.
- 30 Z uvedeného vyplýva, že článok 4 ods. 2 prvý pododsek smernice o ochrane biotopov ako taký neupravuje zohľadnenie iných požiadaviek než požiadaviek ochrany prirodzených biotopov, ako aj ochrany voľne žijúcich živočíchov a rastlín alebo ochrany sústavy Natura 2000 pri vypracovaní návrhu zoznamu LEV zo strany Komisie po dohode s každým členským štátom.
- 31 Ak by sa členským štátom vo fáze klasifikovania, ktorú upravuje článok 4 ods. 2 prvý pododsek smernice o ochrane biotopov, umožnilo odmietnuť ich súhlas z iných dôvodov než z dôvodov ochrany životného prostredia, ohrozilo by to uskutočnenie cieľa stanoveného v článku 3 ods. 1 smernice o ochrane biotopov, t. j. vytvorenie sústavy Natura 2000, ktorá pozostáva z lokalít, v ktorých sa vyskytujú typy prirodzených biotopov uvedených v prílohe I tejto smernice a prirodzené biotopy druhov uvedené v prílohe II tejto smernice, a ktorá má v prípade potreby zabezpečiť udržanie typov prirodzených biotopov a biotopov druhov a obnovenie priaznivého stavu ochrany v ich prirodzenom rozsahu.
- 32 O takýto prípad by išlo konkrétne vtedy, ak by členské štáty mohli odmietnuť svoj súhlas z dôvodu hospodárskych, sociálnych a kultúrnych požiadaviek a regionálnych a miestnych charakteristík, na ktoré sa odvoláva článok 2 ods. 3 smernice o ochrane biotopov, ktorý ani nepredstavuje, ako uviedla generálna advokátka v bode svojich 38 návrhov, autonómnu odchýlku od všeobecného systému ochrany zavedeného touto smernicou.
- 33 Na prvú otázku teda treba odpovedať, že článok 4 ods. 2 prvý pododsek smernice o ochrane biotopov sa má vykladať v tom zmysle, že nedovoľuje členskému štátu z iných

dôvodov než z dôvodov ochrany životného prostredia odmietnuť udelenie súhlasu so zaradením jednej alebo viacerých lokalít do návrhu zoznamu LEV, ktorý vypracovala Komisia.

O druhej až štvrtej otázke

- 34 Vzhľadom na odpoveď na prvú otázku nie je potrebné odpovedať na druhú, tretiu a štvrtú otázku.

O piatej otázke

- 35 Piatou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či priebežné prevádzkové práce v plavebnom kanáli ústia rieky dotknutej vo veci samej, ktoré priamo nesúvisia so správou lokality alebo pre ňu nie sú potrebné a ktoré už boli právoplatne povolené podľa vnútroštátneho práva ešte pred uplynutím lehoty na prebratie smernice o ochrane biotopov, sa v miere, v akej môžu ovplyvniť dotknutú lokalitu významným spôsobom, musia podrobiť posúdeniu ich vplyvu na túto lokalitu podľa článku 6 ods. 3 a 4 smernice o ochrane biotopov v prípade pokračovania prác aj po zapísaní lokality do zoznamu LEV podľa článku 4 ods. 2 tretieho pododseku tejto smernice.
- 36 Podľa článku 6 ods. 3 prvej vety smernice o ochrane biotopov plán alebo projekt, ktorý môže významne ovplyvniť danú lokalitu, nemožno povoliť bez predchádzajúceho zhodnotenia ich vplyvov na danú lokalitu (rozsudok zo 7. septembra 2004, Waddenvereniging a Vogelbeschermingsvereniging, C-127/02, Zb. s. I-7405, bod 22).

37 Z tohto dôvodu treba najskôr preskúmať, či práce na prehĺbovaní koryta sporné vo veci samej spadajú pod pojem „plán“ alebo „projekt“ uvedený v článku 6 ods. 3 prvej vete smernice o ochrane biotopov.

38 Z tohto hľadiska treba uviesť, že Súdny dvor tým, že konštatoval, že smernica o ochrane biotopov nedefinuje pojmy „plán“ a „projekt“, určil, že pojem „projekt“ uvedený v článku 1 ods. 2 druhej zarážke smernice Rady 85/337/EHS z 27. júna 1985 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Ú. v. L 175, s. 40; Mim. vyd. 15/001, s. 248) je relevantný pre vymedzenie pojmu „plán“ alebo „projekt“ v zmysle smernice o ochrane biotopov (rozsudok Waddenvereniging a Vogelbeschermingsvereniging, už citovaný, body 23, 24, ako aj 26).

39 Činnosť spočívajúca v prácach na prehĺbovaní koryta môže spadať pod pojem „projekt“ v zmysle článku 1 ods. 2 druhej zarážky smernice 85/337, ktorý sa vzťahuje aj na „iné zásahy do prírodného prostredia a krajiny, vrátane ťažby nerastných surovín“.

40 Z tohto dôvodu takúto činnosť možno považovať za činnosť, na ktorú sa vzťahuje pojem „projekt“ uvedený v článku 6 ods. 3 smernice o ochrane biotopov.

41 Následne skutočnosť, že táto činnosť bola právoplatne povolená podľa vnútroštátneho práva ešte pred uplynutím lehoty na prebratie smernice o ochrane biotopov, nie je sama osebe prekážkou, aby táto činnosť mohla byť pri každom zásahu do plavebného kanála považovaná za osobitný projekt v zmysle smernice o ochrane biotopov.

42 Ak by to bolo inak, tieto práce na prehĺbovaní dotknutého kanála, ktoré priamo nesúvisia so správou lokality alebo pre ňu nie sú potrebné v rozsahu, v akom môžu

ovplyvniť dotknutú lokalitu významným spôsobom, by boli *a priori* trvalo vyňaté z predchádzajúceho zhodnotenia ich vplyvov na danú lokalitu v zmysle článku 6 ods. 3 smernice o ochrane biotopov, ako aj z konania upraveného v odseku 4 tohto článku.

- 43 Zároveň by hrozilo, že nebude možné úplne zabezpečiť dosiahnutie cieľa ochrany prirodzených biotopov, ako aj voľne žijúcich živočíchov a rastlín, ktorý je zakotvený v smernici o ochrane biotopov.
- 44 V rozpore s tým, čo tvrdí Stadt Papenburg a Komisia, so žiadnym dôvodom založeným na zásade právnej istoty alebo zásade ochrany legitímnej dôvery nie je v rozpore, že na práce na prehlbovaní koryta, sporné vo veci samej, aj keď boli trvalo povolené podľa vnútroštátneho práva, sa vzťahuje konanie upravené v článku 6 ods. 3 a 4 smernice o ochrane biotopov ako na osobitné, po sebe nasledujúce projekty.
- 45 Čo sa týka zásady právnej istoty, táto zásada najmä vyžaduje, aby právna úprava, ktorá má nepriaznivé dôsledky pre jednotlivcov, bola jasná a presná a jej uplatnenie bolo predvídateľné pre tých, ktorí jej podliehajú (rozsudok zo 7. júna 2005, VEMW a i., C-17/03, Zb. s. I-4983, bod 80). Tak je to aj v prípade smernice o ochrane biotopov vo vzťahu k situácii spornej vo veci samej.
- 46 Pokiaľ ide o zásadu ochrany legitímnej dôvery, treba uviesť, že z ustálenej judikatúry vyplýva, že nová norma sa priamo uplatní na budúce následky situácie, ktorá nastala počas účinnosti predchádzajúcej normy, a že rozsah pôsobnosti zásady ochrany legitímnej dôvery nemôže byť rozšírený do tej miery, aby bránil vo všeobecnosti uplatneniu novej právnej úpravy na budúce účinky situácií, ktoré vznikli za účinnosti predchádzajúcej právnej úpravy (pozri najmä rozsudok z 29. januára 2002, Pokrzepowicz-Meyer, C-162/00, Zb. s. I-1049, body 50 a 55).

- 47 Napokon treba pripomenúť, že predovšetkým vzhľadom na opakovanosť, povahu a podmienky výkonu sporných prevádzkových prác možno uvedené práce považovať za jedinú operáciu, najmä keď ich cieľom je zachovanie určitej hĺbky plavebného kanálu pomocou pravidelných a na tento účel potrebných prác na prehĺbovaní, takže tieto prevádzkové práce možno považovať za jeden a ten istý projekt v zmysle článku 6 ods. 3 smernice o ochrane biotopov.
- 48 V danom prípade, vzhľadom na to, že tento projekt bol povolený ešte pred uplynutím lehoty na prebratie smernice o ochrane biotopov, nepodlieha podmienkam týkajúcim sa procesu predchádzajúceho zhodnotenia vplyvov projektu na dotknutú lokalitu, ktoré táto smernica stanovuje (pozri v tomto zmysle rozsudok z 23. marca 2006, Komisia/Rakúsko, C-209/04, Zb. s. I-2755, body 53 až 62).
- 49 Avšak vzhľadom na skutočnosť, že dotknutá lokalita je podľa článku 4 ods. 2 tretieho pododseku smernice o ochrane biotopov zapísaná ako LEV do zoznamu vybraných lokalít prijatého Komisiou, patrí uskutočnenie tohto projektu do pôsobnosti článku 6 ods. 2 tejto smernice, ktorý umožňuje vyhovieť zásadnému cieľu udržať a uchrániť kvalitu životného prostredia, spolu s ochranou prirodzených biotopov, ako aj ochranou voľne žijúcich živočíchov a rastlín, a zakotvuje povinnosť všeobecnej ochrany spočívajúcej v predchádzaní poškodeniu, ako aj rušeniu, ktoré by mohli byť podstatné vo vzťahu k cieľom uvedenej smernice (pozri rozsudky Waddenvereniging a Vogelbeschermingsvereniging, už citovaný, body 37 a 38, ako aj z 13. januára 2005, Dragaggi a i., C-117/03, Zb. s. I-167, bod 25). Skôr, než Komisia prijala tento zoznam, uvedená lokalita v rozsahu, v akom už bola obsiahnutá vo vnútroštátnom zozname predloženom Komisii s cieľom zapísať ju na zoznam Spoločenstva, nesmie podľa článku 4 ods. 1 smernice o ochrane biotopov byť vystavená zásahom, pri ktorých existuje riziko, že vážne ohrozia jej ekologické vlastnosti (rozsudok zo 14. septembra 2006, Bund Naturschutz in Bayern a i., C-244/05, Zb. s. I-8445, body 44, ako aj 47).
- 50 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy treba na piatu otázku odpovedať, že článok 6 ods. 3 a 4 smernice o ochrane biotopov sa má vykladať v tom zmysle, že priebežné prevádzkové práce v plavebnom kanáli ústí riek, ktoré priamo nesúvisia so správou lokality alebo pre ňu nie sú potrebné a ktoré už boli povolené podľa vnútroštátneho práva ešte pred uplynutím lehoty na prebratie smernice o ochrane biotopov, sa v miere,

v akej predstavujú projekt a môžu ovplyvniť dotknutú lokalitu významným spôsobom, musia podrobiť posúdeniu ich vplyvu na túto lokalitu podľa týchto ustanovení v prípade, že tieto práce pokračujú po zapísaní lokality do zoznamu LEV podľa článku 4 ods. 2 tretieho pododseku tejto smernice.

- 51 Ak predovšetkým vzhľadom na opakovanosť, povahu a podmienky výkonu týchto prevádzkových prác možno uvedené práce považovať za jedinú operáciu, najmä keď ich cieľom je zachovanie určitej hĺbky plavebného kanálu pomocou pravidelných a na tento účel potrebných prác na prehlbovaní, možno tieto prevádzkové práce pokladať za jeden a ten istý projekt v zmysle článku 6 ods. 3 smernice o ochrane biotopov.

O trovách

- 52 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

- 1. Článok 4 ods. 2 prvý pododsek smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín, zmenenej a doplnenej smernicou Rady 2006/105/ES z 20. novembra 2006, sa má vykladať v tom zmysle, že nedovoľuje členskému štátu z iných dôvodov než**

z dôvodov ochrany životného prostredia odmietnuť udelenie súhlasu so zaradením jednej alebo viacerých lokalít do návrhu zoznamu lokalít európskeho významu, ktorý vypracovala Európska komisia.

2. Článok 6 ods. 3 a 4 smernice 92/43, zmenenej a doplnenej smernicou 2006/105, sa má vykladať v tom zmysle, že priebežné prevádzkové práce v plavebnom kanáli ústí riek, ktoré priamo nesúvisia so správou lokality alebo pre ňu nie sú potrebné a ktoré už boli povolené podľa vnútroštátneho práva ešte pred uplynutím lehoty na prebratie smernice 92/43, zmenenej a doplnenej smernicou 2006/105, sa v miere, v akej predstavujú projekt a môžu ovplyvniť dotknutú lokalitu významným spôsobom, musia podrobiť posúdeniu ich vplyvu na túto lokalitu podľa týchto ustanovení v prípade, že tieto práce pokračujú po zapísaní lokality do zoznamu lokalít európskeho významu podľa článku 4 ods. 2 tretieho pododseku tejto smernice.

Ak predovšetkým vzhľadom na opakovanosť, povahu a podmienky výkonu týchto prevádzkových prác možno uvedené práce považovať za jedinú operáciu, najmä keď ich cieľom je zachovanie určitej hĺbky plavebného kanálu pomocou pravidelných a na tento účel potrebných prác na prehlbovaní, možno tieto prevádzkové práce pokladať za jeden a ten istý projekt v zmysle článku 6 ods. 3 smernice o ochrane biotopov.

Podpisy